

Η ΑΝΩΤΕΡΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗΝ ΒΡΕΤΑΝΝΙΑΝ

Υπό τῆς ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΡΟΜΠΙΝΣ

Ἡ Βρεταννικὴ Κυβέρνησις ἐδέχθη εὐχαρίστως τὰς προτάσεις μιᾶς ἐκ τῶν σημαντικωτέρων ἐκθέσεων, ποὺ ἔγιναν ποτὲ ἐπὶ τῆς βρεταννικῆς ἐκπαιδεύσεως, τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Λόρδου Ρόμπινς. Διὰ πρώτην φορὰν ὄλα τὰ ἰδρύματα, τὰ ὁποῖα παρέχουν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν—πανεπιστήμια, κολλέγια προηγμένης τεχνολογίας, κολλέγια ἐκπαιδεύσεως διδασκάλων καὶ ἄλλα παρεμφερῆ—ἐξητάσθησαν προσεκτικῶς καὶ ἔγιναν συστάσεις διὰ τὴν μακροπρόθεσμον ἀνάπτυξιν τῶν. Ἡ ἐπιτροπὴ εὗρεν ὅτι τὸ ποσοστὸν τῶν φοιτητῶν, οἱ ὁποῖοι ἔλαβον πτυχίον ἢ κάτι ἀντίστοιχον, συγκρίνεται εὐνοϊκῶς μὲ τὴν κατάστασιν τῶν ἑξ ἄλλων χωρῶν τὰς ὁποίας εἶχεν ἐπισκεφθῆ (τὰς Η.Π.Α., τὴν Ε.Σ.Δ. καὶ τέσσαρας χώρας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης) ὅτι ὑπάρχει εἰς τὴν Βρεταννίαν μία σχετικῶς ὑψηλὴ ἀναλογία ἐσωτερικῶν φοιτητῶν καὶ ὅτι μία μεγάλῃ ἀναλογία φοιτητῶν βοηθοῦνται ἀπὸ ἐπιχορηγήσεις. Τὸ προσωπικὸν ἔναντι τῆς ἀναλογίας τῶν φοιτητῶν εἶναι ἐπίσης πολὺ μεγάλο: ἓνα μέλος τοῦ προσωπικοῦ ἀντιστοιχεῖ πρὸς 8 φοιτητάς. Ἀλλὰ εἰς τὴν Βρεταννίαν ὑπάρχουν πολὺ ὀλιγώτεραι εὐκαιρίαι διὰ τὴν ἀπόκτησιν ἀνωτέρου πτυχίου καὶ τὰ σχέδια διὰ τὴν μελλοντικὴν ἀνάπτυξιν πρέπει νὰ ἐπεκταθοῦν εἰς μεγάλην κλίμακα.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὡς βασικὰς προϋποθέσεις τὸ γεγονός ὅτι ὄλοι οἱ φοιτηταί, οἱ ὁποῖοι θὰ εἶχον τὰ κατάλληλα προσόντα, θάσκει τῶν σημερινῶν ἀπαιτήσεων, θὰ πρέπει νὰ ἔχουν τὴν εὐκαιρίαν διὰ ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν, ὅτι θὰ πρέπει νὰ ὑπάρχουν ἰσότημα διπλώματα διὰ ἰσοτίμους ἀκαδημαϊκὰς ἐπιτεύξεις καὶ ὅτι τὰ ἰδρύματα ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως θὰ πρέπει νὰ διατηροῦν τὴν ἀκαδημαϊκὴν ἐλευθερίαν, ἢ ὁποῖα χαρακτηρίζει τὰ βρεταννικὰ πανεπιστήμια. Ἐνεκα τούτου ἡ ἐπιτροπὴ συνιστᾷ ὀγκώδη αὐξήσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σπουδαστῶν, νέαν διάρθρωσιν τῶν ἰδρυμάτων, ἀναδιοργάνωσιν τῆς διοικητικῆς δομῆς τῆς βρεταννικῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως. Ἔως τὸ 1980—81 ὁ σημερινὸς ἀριθμὸς τῶν φοιτητῶν εἰς τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν θὰ πρέπει νὰ εἶναι δύομισο φορὰς μεγαλύτερος. Οὗτος θὰ ἀνέλθῃ ἀπὸ 216.000 τὸ 1962—63, εἰς 329.000 τὸ 1966—67, εἰς 392.000 τὸ 1973—74 καὶ εἰς 560.000 τὸ 1980—81. Τὸ μελλοντικὸν σύστημα ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως θὰ πρέπει νὰ βασίζεται, ὑπεστήριξεν ἡ ἐπιτροπὴ, ἐπὶ μιᾶς ἐμπνευσμένης ἀναπτύξεως τῶν ὑφισταμένων ἰδρυμάτων. Πολλὰ περισσότερα πανεπιστήμια χρειάζονται—περίπου 60 ἀντὶ τῶν σημερινῶν 32—καὶ τὰ περισσότερα θὰ πρέπει νὰ

είναι μεγαλύτερα. Τα νέα πανεπιστήμια θα πρέπει να περιλαμβάνουν 10 κολλέγια προηγμένης τεχνολογίας, 25 έντελως νέα πανεπιστήμια και 10 περίπου, τα οποία θα αναπτυχθούν από τα υφιστάμενα τοπικά τεχνικά κολλέγια και σχολές εκπαίδευσης. Τα υφιστάμενα πανεπιστήμια θα εκπαιδεύουν 10.000 περίπου φοιτητές αντί του παρόντος μέσου όρου, ο οποίος (εξαιρέσει το Λονδίνο, της Όξφορντς και του Καϊμπριτζ, τα οποία είναι μεγαλύτερα) ανέρχεται περίπου εις 3.000.

Τα μαθήματα των πανεπιστημίων θα έχουν ευρύτεραν θάσιν, θα γίνεται μεγαλύτερος έλεγχος της εργασίας κατά τας διακοπές και θα υπάρχουν μεγαλύτεραι ευκαιρίαί μετεγγραφής. Τα πανεπιστήμια θα εξακολουθούν να αποτελούν τόπους έρευνας και να παρέχουν περισσότεραν μετεκπαιδευτικήν εργασίαν. 'Επί του ζωτικού θέματος της τεχνολογικής εκπαίδευσης, ή έπιτροπή συνέστησεν ότι πέντε ειδικά ιδρύματα θα πρέπει να ιδρυθούν συγκρινόμενα εις μέγεθος και όριζοντα με τα πολυτεχνεία της Δυτικής Εύρώπης και των Η.Π.Α. Θα υπάρχουν τουλάχιστον δύο μεγάλα μετεκπαιδευτικά σχολαί δια τήν μελέτην διοικήσεως. Θα πρέπει να πραγματοποιηθούν μεγάλαι μεταβολαί εις τήν οργάνωσιν των κολλεγίων εκπαίδευσεως διδασκάλων. Τα έν λόγω κολλέγια, τα οποία θα μετονομασθούν κολλέγια εκπαίδευσεως θα είναι προσηρτημένα εις τα πανεπιστήμια. Θα πρέπει να είναι μεγαλύτερα και να παχέχουν ευκολίας δια τετραετή φοίτησιν δια τήν απόκτησιν ένδος πτυχίου. 'Ορισμένοι φοιτηταί, ιδιαιτέρως εις τα τοπικά κολλέγια, πραγματοποιούν προηγουμένην εργασίαν έκτος των πανεπιστημίων. 'Η έπιτροπή συνιστά τήν ίδρυσιν ένδος Συμβουλίου 'Εθνικών 'Ακαδημαϊκών Βραβείων, τό όποϊον θα απονέμη εις αυτούς διπλώματα. 'Η διοίκησις της ανωτέρας εκπαίδευσεως, ο τρίτος κύριος τομεύς των συστάσεων της έπιτροπής, θα πρέπει να είναι περισσότερον συστηματική.

Τονίζουσα τήν αξίαν της ακαδημαϊκής ελευθερίας ως ένδος «άπαραιτήτου όρου ύψιστης αποδοτικότητος και πρόδου των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων», ή έπιτροπή συνέστησεν ότι μία νέα και ευρύτερα ανεξάρτητος έπιτροπή θα αντικαταστήσῃ τήν έπιτροπήν πανεπιστημιακών 'Υποτροφιών. 'Αντι να υπάγεται εις τό Θησαυροφυλάκιον θα υπάγεται εις τόν όπουργόν Καλών Τεχνών και 'Επιστημών, τό όποϊου ή δικαιοδοσία θα επεκτείνεται εις τα συμβούλια έρευνών και πιθανόν εις τα Μουσεία και τας πινακοθήκας. Θα υπάρχη σύνδεσμος με τα σχολεία μέσω μιζς συμβουλευτικής έπιτροπής. Οι δύο μεγαλύτεροι συντελεσταί επί των όποιων θα βασίζεται ή ανάπτυξις, είναι τό προσωπικόν και τα χρήματα. 'Η εκθεσις τονίζει τήν ανάγκην δια δελεαστικής άμοιβάς και συνθήκας εργασίας δια να εξασφαλίσῃ σύνολον 59.000 πλήρως άπασχολομένου προσωπικού μέχρι τό 1980—81, έν συγκρίσει με τούς 22.500 της σήμερα. 'Επίσης συνιστά τήν χρησιμοποίησιν τό μερικώς άπασχολομένου προσωπικού, ιδιαιτέρως επί τεχνολογικών θεμάτων και τήν πιθανήν χρησιμοποίησιν των μετεκπαιδευόμενων φοιτητών. Τό έτήσιον κόστος των δημοσίων κονδυλίων ανωτέρας εκπαίδευσεως θα αύξηθῃ συμφώνως πρός τούς ύπολογισμούς της έπιτροπής, από 206 έκατομμ. λιρ. εις 742 έκατομμ. λιρ., πράγμα τό όποϊον θα διπλασιάσῃ περίπου τήν αναλογίαν τό άκαθάριστου έθνικού προϊόντος, πού δαπανάται εις τήν ανωτέραν εκπαίδευσιν από 0,8% εις 1,6% τό 1980—

81. Τὸ συνολικὸν κόστος κεφαλαίου διὰ τὰ δεκαεπτὰ αὐτὰ ἔτη θὰ εἶναι 1.420 ἑκατομμύρια λιρ. περίπου.

Εἶναι ἐπιτακτικὸν λέγει ἡ ἐπιτροπὴ, νὰ ληφθοῦν μέτρα ἀμέσως διότι κατὰ τὴν περίοδον μέχρι τοῦ 1967—68 τὰ πανεπιστήμια θὰ ἀντιμετωπίσουν μίαν ζήτησιν συγκρινομένην μετὴν πίεσιν, ἡ ὁποία ἠσκήθη μετὰ τὸ πέρασ τοῦ πολέμου καὶ μετὰ τὴν κατάργησιν τῆς ὑποχρεωτικῆς στρατιωτικῆς θητείας. Τὴν 24ην Ὀκτωβρίου, μίαν ἡμέραν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἐκθέσεως, ἡ Βρετανικὴ Κυβέρνησις ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἀποδέχεται γενικῶς τὰς ἀπαιτούσας ἀμέσους ἐνεργείας συστάσεις. Δέχεται τοὺς στόχους διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν φοιτητῶν τὸ 1967—68 καὶ 1973—74 καὶ ὡς πρῶτον βῆμα εἰς τὴν διαμόρφωσιν ἐνδὸς δεκαετοῦς σχεδίου θὰ προσαρμόσῃ ἀναλόγως τὰς χορηγήσεις εἰς τὰ πανεπιστημιακὰ ἰδρύματα. Ἐπίσης, δέχεται τὴν σύστασιν ὅτι τὰ κολλέγια προηγμένης τεχνολογίας καὶ ὠρισμένα σκωτικὰ ἰδρύματα θὰ ἔχουν πανεπιστημιακὸν καθεστῶς. Υἱοθετεῖ τὴν ἔμφασιν τῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς ἀνάγκης δημιουργίας τεχνολογικῶν μελετῶν καὶ διοικήσεως καὶ δέχεται εὐχαρίστως τὴν πρότασιν δι' ἓνα Συμβούλιον Ἐθνικῶν Ἀκαδημαϊκῶν Βραβείων. Ἡ πρότασις διὰ ἕξ νέα πανεπιστήμια πρόκειται νὰ μελετηθῇ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαμορφώσεως τοῦ δεκαετοῦς προγράμματος. Ἡ προώθησις τῶν ὑφισταμένων ἰδρυμάτων θὰ μελετηθῇ ἀργότερον, ὅπως εἰσηγεῖται ἡ ἐκθεσις. Ἡ βρετανικὴ Κυβέρνησις δέχεται ὅτι θὰ εἶναι ἀναγκαῖαι διοικητικαὶ μεταβολαὶ ἀλλὰ θεωρεῖ ὅτι «θὰ ἦτο σφάλμα νὰ ἀνακοινῶν ἄποφάσεις ἐπὶ τοιοῦτου εἴδους ὀργανωτικῶν θεμάτων πρὶν ἢ οἱ πλέον ἐνδιαφερόμενοι σχετικῶς ἔχουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκφράσουν τὰς ἀπόψεις των ἐπ' αὐτῶν ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἐκθέσεως. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν καθυστέρησιν τῆς ἐργασίας ἐπὶ τῆς περαιτέρω ἀναπτύξεως, ἡ ὁποία ἀρχίζει τώρα.